

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 1997

Asia: Irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan oikaisua:

Vaasan lääninveroviraston 1.2.1996 tekemä päätös, jolla A:n virkasuhde on irtisanottu päättymään kuuden kuukauden kuluttua päätöksen tiedoksisaannista. A on samalla pidätetty virantoimituksesta irtisanomisajaksi.

Oikaisuvaatimus:

A on pyytänyt päätöksen kumoamista perusteettomana sekä hänen oikeudenkäyntikulujensa korvaamista 20 000 markalla laillisine korkoineen.

Asian käsittely:

Vaasan lääninverovirasto on antanut oikaisuvaatimuksesta vastineen. A on sen jälkeen antanut vastaselityksensä.

Virkamieslautakunta on antanut päätöksensä asiasta 12.6.1996. A on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on päätöksellään 18.2.1997 kumonnut virkamieslautakunnan päätöksen ja palauttanut asian virkamieslautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Tämän jälkeen Vaasan lääninverovirasto on antanut virkamieslautakunnalle uuden vastineen ja A siitä vastaselvityksensä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu:

Perustelut:

A:n virkasuhde on Vaasan lääninveroviraston päätöksellä 1.2.1996 irtisanottu ja samalla hänet on pidätetty virantoimituksesta irtisanomisajaksi. Päätöstä on perusteltu viittaamalla Kyrönmaan käräjäoikeuden 28.11.1995 antamaan tuomioon, jolla A on tuomittu törkeästä petoksesta ehdolliseen vankeusrangaistukseen.

Valtion virkamieslain (750/94) 14 § velvoittaa virkamiehen suorittamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjoh-to- ja valvontamääräyksiä sekä käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Käyttäytymisvelvollisuuden on katsottu ulottuvan myös

vapaa-ajalle muun muassa silloin, kun virkamies on asemassa, johon voi liittyä merkittävää julkisen vallan käyttöä. Saman lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisena ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Hallituksen esityksen perustelujen (1993 vp-HE 291 s.37) mukaan on irtisanomisperusteiden olemassaoloa arvioitaessa otettava huomioon valtion palveluksessa olevien virkamiesten toisistaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset.

Selvitys tapahtumista

Käsitellessään asiaa aikaisemmin virkamieslautakunta on ratkaisullaan 12.6.1996 n:o 104/96 hylännyt A:n oikaisuvaatimuksen. Päätöksellään 18.2.1997 taltio n:o 349 korkein hallinto-oikeus on kumonnut virkamieslautakunnan päätöksen ja palauttanut asian virkamieslautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi, koska A:n virkasuhteen irtisanomisperusteesta oli saatu sellaista uutta selvitystä, joka ei ole ollut virkamieslautakunnan käytettävissä sen ratkaistessa asian.

Mainittu uusi aineisto on muodostunut Vaasan hovioikeuden 21.10.1996 antamasta tuomiosta, jonka mukaan syyte törkeästä petoksesta 27.2.-16.6.1993 on hylätty ja A vapautettu hänelle tuomitusta rangaistuksesta mutta säilyttäen hänelle tuomitun vahingonkorvausvastuun pääomamäärältään 600 000 markkaa. Hovioikeuden tuomio on lainvoimainen.

Irtisanoessaan A:n veroasiamiehen virasta Vaasan lääninverovirasto on päätöksensä 1.2.1996 perustelujen mukaan ottanut huomioon tämän aseman ja tehtävän veroasiamiehenä sekä sen rikoksen laadun, josta A oli tuomittu alioikeuden päätöksellä. Alioikeuden päätöksellä tarkoitettiin hovioikeuden nyttemmin kumoamaa tuomiota törkeästä petoksesta.

Oikeudellista arviointia

Tuomioistuimen lainvoimaisen ratkaisun mukaan A ei ole syyllistynyt siihen rikokseen, josta häntä on syytetty ja jonka perusteella hänen virkasuhteensa on irtisanottu. Tältä osin virkamieslautakunta toteaa, että asiassa on järjestetty todistajien suullinen kuuleminen sekä alioikeudessa että hovioikeudessa. Todistusaineiston perusteella tuomioistuimet ovat päätyneet vastakkaisiin lopputuloksiin. Käsitellessään asiaa ensimmäisen kerran virkamieslautakunnalla oli käytettävänä vain alioikeuden arvio todistusaineistosta.

Vaasan lääninverovirasto on tyytynyt hovioikeuden ratkaisuun. Tämän huomioon ottaen virkamieslautakunta ei pidä tarkoituksenmukaisena todistajien kuulemista kolmannen kerran nyt virkamieslautakunnassa tai sen toimesta.

Virkatehtävien itsenäisestä luonteesta johtuen veroasiamies on valvonnallisesti suurelta osin vain häneen henkilönä tunnettavan luottamuksen varassa.

Todistusaineiston perusteella A:n menettelyn ei ole katsottu täyttävän sen rikoksen tunnusmerkistöä, josta häntä on syytetty. Saman aineiston

perusteella hänet on kuitenkin tuomittu vahingonkorvausvelvolliseksi 600 000 markan määrään. Virkamieslautakunta toteaa näin ollen edelleen, että A on käyttäytynyt moitittavasti taloudellisessa asiassa. Käyttäytymisestä aiheutunut taloudellinen vahinko on huomattava. Arvioidessaan tämän ja muun asiassa esitetyn aineiston perusteella kokonaisuudessaan A:n mahdollisuuksia hoitaa veroasiamiehen tehtäviä vastaisuudessa virkamieslautakunta toteaa A:n käytöksellään perustellusti menettäneen häneen tunnettavaa luottamusta veroasiamiehenä mutta ei kuitenkaan siinä määrin, että valtion virkamieslain vaatimus erityisen painavasta syystä olisi täyttynyt. Samoilla perusteilla on hyväksyttävä hänen vaatimuksensa virantoimituksesta pidättämisen kumoamisesta.

Päätös:

Oikaisuvaatimus hyväksytään ja kumotaan päätös sekä irtisanomisesta että virantoimituksesta pidättämisestä.

Oikeudenkäyntikuluvaatimus hylätään lakiin perustumattomana.

Sovelletut lainkohdat:

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentti, 25 §:n 2 momentti, 40 §:n 2 momentin 4 kohta, 53 § ja 54 §.

Muutoksenhaku:

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistui puheenjohtaja Kallio, jäsenet Kulla, Paavilainen, A. Nieminen ja M. Nieminen sekä varajäsenet Saloheimo, Vainio, Puttonen ja Komulainen.